

CZŁONKOWIE HONOROWI POLSKIEGO TOWARZYSTWA BOTANICZNEGO

Polish Botanical Society Honorary Members

Tomasz MAJEWSKI, Zbigniew MIREK

Summary. Short biographies of all 96 (including 51 foreigners) honorary members of the Polish Botanical Society since its beginning in 1922.

Key words: botanists, biographies, Polish Botanical Society

Prof. dr hab. Tomasz Majewski, Katedra Fitopatologii SGGW, ul. Nowoursynowska 166, 02–766 Warszawa

Doc. dr hab. Zbigniew Mirek, Instytut Botaniki, Polska Akademia Nauk, ul. Lubicz 46, 31–512 Kraków

Wśród licznego zastępu członków Polskiego Towarzystwa Botanicznego szczególną grupę stanowią ci, którzy zostali wyróżnieni przez Towarzystwo w uznaniu ich wybitnych zasług. W pierwszych dziesięcioleciach swojego istnienia Towarzystwo powoływało zasłużonych krajowych botaników jako członków honorowych, i zagranicznych jako członków-korespondentów. Począwszy od 1956 roku statut Towarzystwa nie uwzględniał osobnej kategorii członków-korespondentów, pozwalając powoływać wybitnych uczonych zagranicznych wprost jako członków honorowych. Godność członka honorowego (a także – dawniej – członka-korespondenta) nadawana była i jest przez Walne Zgromadzenie na wniosek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Botanicznego.

Ponieważ liczba wyróżnionych członków PTB jest już znaczna, a nie wszystkie ich nazwiska są znane szerszemu ogółowi, postanowiliśmy przypomnieć ich sylwetki. W opracowaniu tym staraliśmy się podać najważniejsze dane z życiorysów omawianych osób; nie zawsze było to możliwe w jednakowym stopniu, a w kilku przypadkach nie zdołaliśmy uzyskać istotnych informacji. Nie wszystkie biografie mogliśmy

opatrzyć portretem. Dokładna data powołania na członka honorowego PTB nie zawsze jest znana ze względu na niekompletność zasobów archiwalnych Towarzystwa; w niektórych przypadkach za jedyne źródło informacji służy opublikowana lista członków PTB, w której po raz pierwszy pojawia się nazwisko danego botanika wśród członków honorowych. Podstawowym źródłem dla życiorysów krajowych botaników jest zwykle biogram w *Słowniku Biologów Polskich* (Warszawa 1987), gdzie podane są zawsze wcześniej opublikowane biografie, lub też artykuł w *Wiadomościach Botanicznych*; w przypadku botaników zagranicznych dane do życiorysu zaczerpnięto nieraz z opracowań wtórnych (encyklopedie lub wydawnictwa typu *Who is who*).

KRAJOWI CZŁONKOWIE HONOROWI

Kazimierz BASSALIK (1879–1960). Studiował w Akademii Leśnej w Tharandt, absolwent uniwersytetu w Berlinie (1906), pracował w uniwersytecie w Bazylei jako asystent prof. A. Fischera, 1913–1918 dyrektor Instytutu i Ogrodu Botanicznego tamże, 1919–1960 profesor fizjo-

logii roślin Uniwersytetu Warszawskiego, 1920–1923 dyrektor Państwowego Instytutu Naukowo-Rolniczego w Bydgoszczy. Współzałożyciel PTB, zastępca przewodniczącego i przewodniczący Z. G. (1945–1955), członek

rzeczywisty PAN; redaktor *Acta Societatis Botanicorum Poloniae* i *Acta Microbiologica Polonica*. Członek honorowy PTB od 1951. [*Słownik biologów polskich*, str. 61].

Stefan BIAŁOBOK (1909–1992). Absolwent SGGW w Warszawie, twórca i kierownik (1945–1979) Zakładu

Badania Drzew i Lasu, później Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku, profesor (1954), wykładowca Uniwersytetu Poznańskiego, 1960–1966 kierownik Katedry Dendrologii Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. Autor blisko 250

prac z zakresu szeroko pojętej dendrologii, redaktor wydawnictw *Arboretum Kórnickie*, *Atlas rozmieszczenia drzew i krzewów w Polsce*, oraz serii monografii *Nasze drzewa leśne*; przewodniczący Sekcji Dendrologicznej PTB (1960–1961), wiceprezes International Dendrology Society, doradca International Association of Botanic Gardens; inicjator dwustronnych spotkań dendrologów Polski i Czechosłowacji przekształconych z czasem w kongresy międzynarodowe, członek rzeczywisty PAN i przewodniczący Komitetu Botaniki PAN (1969–1981). Członek honorowy PTB od 1986. [*Wiadomości Botaniczne* 37(1/2): 93–112, 1993].

Hanna CZECZOTTOWA (1888–1982). Absolwentka Wydziału Biogeograficznego Instytutu Geograficznego w Piotrogradzie (1922), organizatorka i kierownik (1948–1960) Pracowni Paleobotanicznej Muzeum Ziemi; odbyła liczne

podróże naukowo-badawcze (m.in. Kanada, Wyspy Kanaryjskie, Bliższy i Daleki Wschód); jej dorobek naukowy obejmuje m.in. pracę *Element atlantycki we florze Polski* (1928), obszerną rozprawę o florze i szacie roślinnej Turcji

(1939), opracowanie odkrytej przez siebie mioceńskiej flory z kopalni węgla brunatnego w Turaszowie (1959–1980), zajmowała się też florą bursztynów bałtyckich (1961). Członek honorowy PTB od 1968. [*Słownik biologów polskich*, str. 111–112].

Karol DRYMMER (1851–1937). Absolwent Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego,

później pracował jako urzędnik, współpracując z grupą przyrodników skupionych wokół *Pamiętnika Fizjograficznego* badań florę nadniebieskich terenów Litwy, Mazowsza, Wielkopolski, oraz – jeden z pierwszych – Puszczy Białowieskiej, dostar-

czał także okazów dla *Flora polonica exsiccata*; jego cenne zbiory zielnikowe przechowywane są w Zakładzie Systematyki i Geografii Roślin Uniwersytetu Warszawskiego. Członek honorowy PTB od 1932. [*Słownik biologów polskich*, str. 137].

Wacław GAJEWSKI (ur. 1911). Absolwent i pracownik naukowy Uniwersytetu Warszawskiego od 1937, profesor od 1954, twórca i kierownik (1958–1981) Zakładu Genetyki UW, kierownik Pracowni Systematyki Eksperymentalnej PAN (1954) i Zakładu Genetyki Ogólnej PAN (1961), dyrektor Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN (1966–1972). Członek rzeczywisty PAN (1969), redaktor *Acta Societatis Botanicorum Poloniae* (1947–1980), członek zespołu redakcyjnego *Journal of Molecular and*

General Genetics (od 1970). Wiele prac opublikował w czasopismach zagranicznych; autor m.in. znanego podręcznika *Genetyka ogólna i molekularna* (I wyd. 1983). Członek honorowy PTB od 1986. [*Wiadomości Botaniczne* 31(1): 3–6, 1987; *Acta Soc. Bot. Pol.* 51(3–4): 337–339, 1982].

Emil GODLEWSKI sen. (1847–1930). Absolwent warszawskiej Szkoły Głównej (1869); współpracownik J. Sachsa w Würzburgu (1872); pierwszy w Polsce docent fizjologii roślin (UJ 1873), profesor botaniki politechniki i uniwersytetu we Lwowie (1875–1878), Wyższej Szkoły Rolniczej w Dublinach (1878–1890), kierownik Katedry

Chemii Rolnej i Fizjologii Roślin Studium Rolniczego na Uniwersytecie Jagiellońskim (1891–1919), którego był założycielem i dyrektorem, kierownik Wydziału Rolniczego Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach (1920–1928). Twórca polskiej szkoły fizjologii roślin, wybitny badacz procesów asymilacji i oddychania oraz wzrostu i krążenia u roślin; członek i wiceprezes (1918–1920) PAU; członek Francuskiej Akademii Nauk, doktor honoris causa czterech uniwersytetów. Członek honorowy PTB od 1922. [*Słownik biologów polskich*, str. 184].

Tadeusz GORCZYŃSKI (1905–1982). Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego (uczeń prof. Z. Wóycickiego), 1929–1976 pracował naukowo w Zakładzie Botaniki SGGW; od 1946 profesor i kierownik Katedry, od 1970 dyrektor Instytutu Biologii Roślin SGGW, profesor botaniki i dziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Państwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Warszawie (1950–1953), pracował tak-

że w Biurze Odbudowy Stolicy; autor prac naukowych z zakresu cytologii i embriologii rozwojowej roślin oraz anatomii roślin drzewiastych, współautor licznych skryptów i podręczników dla szkół różnych stopni; członek Zarządu Głównego PTB od 1945, prezes 1973–1977. Członek honorowy PTB od 1977. [*Słownik biologów polskich*, str. 187–188].

Franciszek GÓRSKI (1897–1989). Absolwent Uniwersytetu Poznańskiego (1924 prawo) i Uniwersytetu Jagiellońskiego (1930 botanika), organizator i kierownik Katedry Fizjologii Roślin UJ (1947–1967) i Zakładu Fizjologii Roślin PAN (1956–1967); autor licznych prac naukowych, skryptów oraz podręcznika *Fizjologia*

roślin (t. 1, 1962), redaktor *Wiadomości Botanicznych* (1957–1981) oraz *Wszecchwiat*. Członek PAN (1962), przewodniczący krakowskiego oddziału PTB (1966–1972). Członek honorowy PTB od 1968. [*Wiadomości Botaniczne* 33(3): 81–84, 1989; *Acta Soc. Bot. Pol.* 36(1): 3–6, 1967].

Stefan GUMIŃSKI (ur. 1913). Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego (1939); od 1948 pracownik naukowy Uniwersytetu Wrocławskiego, organizator (1951) i kierownik Katedry Fizjologii Roślin Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu, od 1956 analogicznej katedry w Uniwersytecie, 1957 profesor; autor kilkudziesięciu prac naukowych i licznych artykułów przeglą-

dowych z zakresu fizjologii roślin oraz podręczników *Ogólna fizjologia roślin* (I wyd. 1976), *Oddychanie roślin* (1972), *Fizjologia roślin* (I wyd. 1955), przewodniczący oddziału wrocławskiego PTB (1952–1954 oraz 1962–1963), przewodniczący Sekcji Fizjologii i Biochemii Roślin PTB. Członek honorowy PTB od 1986. [*Wiadomości Botaniczne* 31(4): 201, 1987].

Bolesław HRYNIEWIECKI (1875–1963). Absolwent uniwersytetu w Dorpacie, odbył studia

uzupełniające w Jenie, Lipsku, Grazu, Genewie i Palermo; profesor botaniki uniwersytetu w Odessie (1914–1919), profesor systematyki i geografii roślin oraz dyrektor Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Warszawskiego (1919–

1960). Autor blisko 160 prac z anatomii, fizjologii, systematyki i geografii roślin oraz historii botaniki (m.in. *Tentamen florae Lithuaniae*, 1933; *Zarys dziejów botaniki*, 1949), książek popularnonaukowych (*Owoce i nasiona*, 1952), artykułów popularnych i publicystycznych, wspomnień z podróży itd.; pionier i wybitny działacz ochrony przyrody, współorganizator Państwowej Rady Ochrony Przyrody, prezes Ligi Ochrony Przyrody (1929–1939), współzałożyciel i pierwszy prezes PTB (1922–1926 oraz 1945–1953). Członek honorowy PTB od 1947. [*Słownik biologów polskich*, str. 214–215].

Janina JENTYS-SZAFEROWA (1895–1983). Asystent i adiunkt Instytutu Botanicznego UJ

(1918–1939), 1951–1965 kierowała Zakładem Zmienności Roślin Instytutu Botaniki PAN w Krakowie, od 1954 profesor; autorka ponad 80 prac z zakresu zmienności, historii i systematyki roślin (głównie drzewiastych) współcze-

snych i kopalnych oraz opracowań popularnych (m.in. klucz *Poznaj 100 roślin*, I wyd. 1947), twórczyni metody graficznej służącej do porównywania wielkości i kształtów – bardzo użytecznej w pracach z zakresu morfologii porównawczej i w systematyce. Członek honorowy PTB od 1972. [*Wiadomości Botaniczne* 14(4): 269–275, 1970; 31(3): 139–142, 1987].

Ferdynand KARO (1845–1927). Z wykształcenia i zawodu farmaceuta, właściciel i kierownik aptek w Polsce i na Syberii, pod koniec życia

(1924–1927) kustosz i bibliotekarz Warszawskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, kurier w Powstaniu Styczniowym. W czasie 20-letniego pobytu na Syberii zebrał zielnik liczący ok. 80000 okazów roślin, w tym kil-

kanaście gatunków nowych dla nauki; jego zbiory opracowane przez Freyna (cykl prac *Plantae Karoanae w Österr. Bot. Zeitschr.*) znajdują się w wielu zielnikach Europy. Członek honorowy PTB od 1925. [*Słownik biologów polskich*, str. 249–250].

Wanda KARPOWICZ (1897–1985). Absolwentka Uniwersytetu Warszawskiego (1919); na-

uczycielka szkół różnych stopni w Warszawie i Łodzi, wybitny dydaktyk, organizatorka i opiekun tajnych kompletów akademickich w czasie wojny, doradca do spraw popularyzacji wiedzy w Wydziale II PAN (1954–1956), przewo-

dnicząca sekcji popularyzacji wiedzy w PTB (1948–1966), prelegent Towarzystwa Wiedzy Powszechnej. Członek honorowy PTB od 1973. [*Wiadomości Botaniczne* 31(4): 203–205, 1987].

Józef KOCHMAN (ur. 1903). Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego (1928), asystent prof. W. Siemaszki w SGGW w Warszawie (1931–1939), kierownik Katedry Fitopatologii SGGW w Warszawie (1945–1973), profesor od 1946. Autor ponad 130 publikacji naukowych, referatów i prac popularnych z zakresu fitopatologii i mykologii, m.in. *Grzyby główniowe Polski* (1936); członek rzeczywisty PAN (1966). Członek honorowy PTB od 1980. [*Kto jest kim w Polsce*, wyd. II, 1989; str. 555].

Jan KORNAŚ (1923–1994). Absolwent (1946) i pracownik naukowy Uniwersytetu Jagiellońskiego, od 1967 profesor, kierownik Zakładu Taksonomii Roślin i Fitogeografii UJ (od 1961); profesor University of Zambia (1971–1973) i University of Maiduguri w Nigerii (1977–1978). Autor ponad 600 publikacji z zakresu taksonomii, geografii i ekologii roślin, w tym 4 podręczników i blisko 200 prac naukowych, redaktor *Fragmenta Floristica et Geobotanica* (1958–1967) i *Zeszytów Naukowych UJ – Prace Botaniczne* (od 1975); przewodniczący Krakowskiego Oddziału PTB (1979–1989). Członek rzeczywisty PAN (1986). Członek honorowy PTB od 1986. [*Wiadomości Botaniczne* 37(1/2): 7–13, 1993]. *Kto jest kim w Polsce*, wyd. II, 1989; str. 579–580

Aniela KOZŁOWSKA (1898–1981). Absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1921–1930 asystentka prof. W. Szafera, 1931–1935 organizatorka i kustosz Działu Przyrodniczego Muzeum Śląskiego w Katowicach, 1935–1939 kierownik Zakładu Geografii Roślin w SGGW w Warszawie oraz utworzonej z jej inicjatywy

Pracowni Wirusologicznej tamże. Autorka ponad 60 prac z zakresu geobotaniki, florystyki, fitosocjologii, etnobotaniki i fitopatologii, członek PAU. Członek honorowy PTB od 1980. [*Wiadomości Botaniczne* 27(1): 2–8, 1983].

Stefan KRUPKO (1890–1976). Absolwent Uniwersytetu św. Włodzimierza w Kijowie (1918); od 1922 asystent i adiunkt w Zakładzie Systematyki i Geografii Roślin Uniwersytetu Warszawskiego, 1944–1955 pracownik naukowy uniwersytetu w Johannesburgu, 1957–1960 kierownik Katedry Botaniki Ogólnej Uniwersytetu w Poznaniu. Autor prac naukowych z zakresu cytologii, embriologii i kariologii roślin; cenny zbiór roślin z Bliższego Wschodu i Afryki przekazał Zakładowi Systematyki i Geografii Roślin UW. Członek honorowy PTB od 1968. [*Słownik biologów polskich*, str. 301; *Kwart. Hist. Nauki Techn.* 29: 189–198, 1984].

Helena KRZEMIENIEWSKA (1878–1966). Absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego (uczennica E. Godlewskiego), kierownik Działu Mikrobiologii Gleby Instytutu Badawczego Leśnictwa w Krakowie, twórca i kierownik Katedry Fizjologii Roślin Uniwersytetu Wrocławskiego (1946–1955), profesor Instytutu Botaniki PAN (1955–1960); autorka około 50 prac dotyczących mikrobiologii gleby oraz biologii i systematyki miksobakterii, śluzowców, bakterii właściwych i grzybów glebowych

(m.in. *Śluzowce Polski na tle flory śluzowców europejskich*, 1960; *Acrasiae, szkic monograficzny*, 1961; współautorka *Miksobakterie Polski*, 1926–1930). Członek honorowy PTB od 1961. [*Słownik biologów polskich*, str. 305].

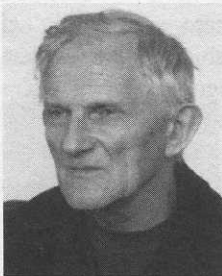
Stanisław KULCZYŃSKI (1895–1975). Uczeń M. Raciborskiego i pracownik naukowy Uni-

wersytetu Jagiellońskiego od 1915, 1924–1939 profesor, kierownik Katedry Systematyki i Morfologii Roślin Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, organizował tam Instytut Botaniki i Ogród Botaniczny; 1945–1969 profesor morfologii i systematyki roślin Uniwersytetu

Wrocławskiego, organizator i pierwszy rektor (1945–1952) Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu. Autor lub współautor prac z zakresu fitosocjologii, systematyki i geografii roślin (m.in. *Atlas flory polskiej*, 1930–1936; *Torfowiska Polesia* 1939–1940). Polityk, długoletni prezes Stronnictwa Demokratycznego, poseł do KRN i Sejmu (1946–1972), zastępca przewodniczącego Rady Państwa (1956–1969), członek PAU (1935) i PAN. Członek honorowy PTB od 1969 [*Słownik biologów polskich*, str. 312–313; *Wiadomości Botaniczne* 37(1/2): 175–178, 1993].

Władysław MATUSZKIEWICZ (ur. 1921). Absolwent Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwo-

wie, pracownik naukowy uniwersytetów we Lwowie, Wrocławiu i Lublinie, kierownik (1953–1975) Zakładu Ekologii Roślin Uniwersytetu Warszawskiego. Autor licznych prac naukowych z zakresu taksonomii zbiorowisk ro-

ślinnych, kartografii roślinności i geobotaniki stosowanej (m.in. *Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski*. I wyd. 1981).

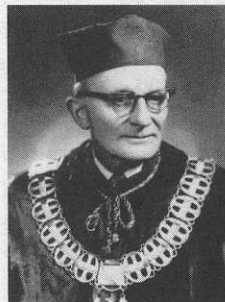
Przewodniczący Sekcji Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej PTB (1968–1983). Członek honorowy PTB od 1992. [*Wiadomości Botaniczne* 37(1/2): 165, 1993].

Józef MAŁAŁSKI (ur. 1902). Absolwent, asystent i adiunkt Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, organizator (1946) i kierownik Zakładu Botaniki Farmaceutycznej i Farmakognozji oraz ogrodu roślin leczniczych początkowo Uniwersytetu i Politechniki, później Akademii Medycznej we Wrocławiu, od 1953 profesor.

Autor prac naukowych z zakresu florystyki, systematyki i geografii roślin, w tym pomnikowego *Atlasu flory Polski i ziem ościennych* (od 1954) przygotowywanego w znacznej części w oparciu o obszerny zielnik gromadzony od 1926 i przekazany Instytutowi Botaniki PAN, inicjator badań karpologicznych w Polsce. Członek honorowy PTB od 1980. [*Wiadomości Botaniczne* 18: 3–9, 1974; 31: 65–67, 1987].

Tadeusz MŁYNEK (1900–1974). Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego (1923), nauczy-

ciel biologii w gimnazjach w Wieliczce i Cieszynie; kierownik katedry botaniki Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie (1950), prorektor tej uczelni. Autor prac poświęconych głównie roślinności wodnej i roślinności rezerwatów na ziemiach

północnych; współzałożyciel olsztyńskiego oddziału PTB i jego przewodniczący (1955–1974), uczestnik III powstania śląskiego (1921). Członek honorowy PTB od 1972. [*Polski Słownik Biograficzny*, t. 21, str. 450].

Jakub MOWSZOWICZ (1901–1983). Absolwent (1931) i asystent Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, od 1945 związany z Uniwersytetem

Łódzkim, gdzie do 1972 kierował utworzonym przez siebie Zakładem Systematyki i Geografii Roślin. Autor ponad 800 publikacji z zakresu florystyki, systematyki roślin i historii botaniki, w tym popularnych kluczy do oznaczania roślin.

Działacz ochrony przyrody, popularyzator wiedzy botanicznej, przewodniczący oddziału łódzkiego PTB (1964–1971). Członek honorowy PTB od 1978. [*Wiadomości Botaniczne* 15: 251–256, 1971; 20(4): 207–211, 1976; 29: 179–183, 1985; *Roczn. Dendrol.* 36: 167–172, 1987].

Bronisław NIKLEWSKI (1879–1961). Studiu-

wał na uniwersytetach w Berlinie i w Lipsku, asystent prof. M. Raciborskiego w Akademii Rolniczej w Dublinach, 1912 profesor i kierownik Katedry Chemii Rolnej w tej uczelni, 1913 kierownik stacji doświadczalnej tamże, 1919–1947 i 1957–1961 kierownik Katedr Fizjologii Roślin i Chemii

Rolnej Uniwersytetu Poznańskiego i Wyższej Szkoły Rolniczej, organizator Wydziału Rolniczo-Leśnego U. P. i Wielkopolskiego Związku Kół Doświadczalnych, a po wojnie Liceum Rolnego w Lublinie. Autor prac naukowych z zakresu fizjologii roślin i mikrobiologii rolnej; członek PAU. Członek honorowy PTB od 1951. [*Słownik biologów polskich*, str. 391–392].

Józef PACZOSKI (1864–1942). Studiuwał na Uniwersytecie św. Włodzimierza w Kijowie, 1895–1897 asystent w Wyższej Szkole Rolniczej w Dublinach, 1897–1920 założyciel i organizator Muzeum Przyrodniczego ziemstwa w Chersoniu, 1918–1922 profesor politechniki w Chersoniu, gdzie prowadził pierwsze w świecie wykłady z fitosocjologii; inicjator utworzenia i kierownik (1922–1923) rezerwatu Askania Nowa na Krymie; kierownik Parku Narodowego w

Białowieży (1923–1928), 1925–1931 profesor systematyki i geografii roślin Uniwersytetu Poznańskiego. Jeden z najlepszych znawców flory i roślinności południowo-wschodniej Europy, autor flor Polesia (1897–1900) i guberni chersońskiej (1915–1926), autor przeszło 300 publikacji z zakresu botaniki, ochrony roślin, zoologii i innych dziedzin, twórca fitosocjologii jako odrębnej specjalności botanicznej (*Życie gromadne roślin* 1896). Członek honorowy PTB od 1930. [*Słownik biologów polskich*, str. 407–409].

Adam PASZEWSKI (1903–1991). Absolwent (1925), asystent i adiunkt Uniwersytetu Poznańskiego (1925), od 1945

pracownik Katedry Fizjologii Roślin Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, 1946 profesor, 1947–1973 kierownik Katedry; autor publikacji naukowych z zakresu palinologii, fizjologii roślin i historii nauk biologicz-

nych, założyciel i pierwszy prezes Polskiego Towarzystwa Biofizycznego, prezes Lubelskiego Oddziału PTB (1945–1980). Członek honorowy PTB od 1975 r. [*Wiadomości Botaniczne* 14(2): 103–105, 1970; 36(3–4): 59–61, 1992].

Szczepan PIENIAŻEK (ur. 1913). Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego (1938) i Cornell University w Ithaca (1938–1942), profesor sadownictwa SGGW w Warszawie (1946–1968), twórca i kierownik Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarnictwa w Skierniewicach

(1951–1983). Wybitny znawca sadownictwa, autor prac naukowych i podręczników, m.in. *Sadownictwo* (I wyd. 1954). Członek i wiceprezes (1975–1980) PAN, doktor honoris causa kilku uczelni. Członek honorowy PTB od 1980. [*Kto jest kim w Polsce*, wyd. II, 1989 str. 1011].

Józef ROSTAFIŃSKI (1850–1928). Studiował botanikę w warszawskiej Szkole Głównej, następnie w Jenie i w Halle u A. de Bary'ego; asystent (1874) i docent uniwersytetu w Strasburgu, 1878–1910 profesor botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego i dyrektor Ogrodu Botanicznego, później wykładał jako profesor honorowy tej uczelni.

Znawca śluzowców (monografia *Śluzowce* 1874–1875), glonów, florysta (*Florae polonicae prodromus* 1872), najwybitniejszy polski historyk botaniki (*Średniowieczna historia naturalna* 1900), twórca polskiego słownictwa botanicznego roślin wyższych (*Słownik polskich imion rodzajów ...1900*), łączył badania przyrodnicze z historią językoznawstwa i etnografią; autor licznych podręczników szkolnych i klucza *Przewodnik do oznaczania roślin* (I wyd. 1900), członek PAU. Członek honorowy PTB od 1922. [*Słownik biologów polskich*, str. 453–454].

Maria SKALIŃSKA (1890–1977). Studiowała botanikę w Bernie (1912), wykładowca w Wyższej Szkole Ogrodniczej w Warszawie (1916–1923) i w Wolnej Wszechnicy Polskiej (1924–1939), wykładała też w tym czasie genetykę w Uniwersytecie Jagiellońskim; w czasie II wojny pracowała naukowo w Anglii, od 1946 profesor i kierownik Katedry Anatomii i Cytologii Roślin UJ; autorka ponad 100 prac naukowych i podręczników z

zakresu genetyki, cytologii i embriologii roślin wyższych, inicjatorka programu badań zespołowych nad kariologią flory polskiej, redaktor *Acta Biologica Cracoviensia, ser. botanica*. Członek honorowy PTB od 1969 r. [*Wiadomości Botaniczne* 22(4): 219–226, 1978; *Polish Botanical Studies* 2: 3–20, 1991].

Alina SKIRGIEŁŁO (ur. 1911). Po ukończeniu studiów na Uniwersytecie Warszawskim (1937) pracownik naukowy i kierownik (1960–1981) Zakładu Systematyki i Geografii Roślin, od 1964 profesor; autorka ponad 120 prac z zakresu głównie mykologii, także paleobotaniki i historii botaniki, inicjatorka i redaktor serii *Flora polska – Grzyby* (od 1958) i czasopisma *Acta Mycologica* (od 1965). Członek honorowy PTB od 1983. [*Kto jest kim w Polsce*, wyd. II, 1989; str. 1188].

Karol STARMACH (1900–1988). Absolwent (1924), asystent i adiunkt Zakładu Botaniki Wydziału Rolniczego Uniwersytetu Jagiellońskiego, po wojnie kierownik Zakładu Ichtiobiologii i Rybactwa UJ oraz Stacji Doświadczalnej w Mydlnikach, organizator Stacji Rzeczej w Ujściu Solnym oraz Stacji Naukowej przy zbiorniku w Rożnowie, twórca i kierownik Zakładu Biologii Wód PAN. Autor ponad 100 prac z zakresu algologii i hydrobiologii, w tym 8 tomów serii *Flora słodkowodna Polski*, której był inicjatorem i redaktorem, redagował także czasopismo *Acta Hydrobiologica*; członek rzeczywisty PAN, doktor honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego. Członek honorowy PTB od 1972 r. [*Wiadomości Botaniczne* 33(1): 3–6, 1989].

Konstanty STECKI (1885–1978). Absolwent

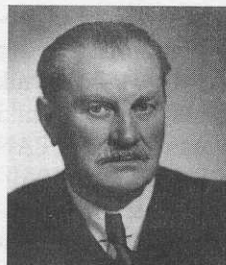
Uniwersytetu Jagiellońskiego (1907), nauczyciel szkół średnich w Zakopanem, 1923–1950 kierownik Katedr Botaniki Leśnej i Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Poznańskiego (od 1925 profesor), do 1960 profesor botaniki ogólnej Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu, założyciel parku dendrologicznego na Sołaczcu; autor prac naukowych z dziedziny dendrologii, geobotaniki, florystyki i mykologii, popularyzator wiedzy botanicznej, znawca i wielbiciel Tatr oraz góralszczyzny, także zapalony kolekcjoner numizmatyki i etnograf, przewodniczący oddziału poznańskiego PTB (1931–1932 i 1946–1953). Członek honorowy PTB od 1961. [*Wiadomości Botaniczne* 16(1): 3–10, 1972; *Rocznik Sekcji Dendrol. PTB* 33: 5–10, 1980].

Tadeusz SULMA (1905–1993). Absolwent, później pracownik naukowy Uniwersytetu Jagiellońskiego, kierownik Katedry Botaniki Ogólnej Politechniki Gdańskiej (1946–1963) oraz Katedry Botaniki Farmaceutycznej Akademii Medycznej w Gdańsku (1946–1975); autor prac naukowych z zakresu lichenologii, florystyki, ekologii i botaniki farmaceutycznej, działacz i popularyzator ochrony przyrody, przewodniczący Rady Naukowej Słowińskiego Parku Narodowego, przewodniczący Gdańskiego Oddziału PTB (1952–1977). Członek honorowy PTB od 1977. [H. Tokarz mscr.]

Władysław SZAFER (1886–1970). Studiował w Wiedniu, Lwowie, Monachium i Tharandt; wykładał botanikę w Wyższej Szkole Lasowej we Lwowie (1912–1914), 1918–1960 profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i kierownik Katedry Systematyki i Geografii Roślin oraz Ogrodu Botanicznego, twórca i dyrektor Instytutu Bota-

nyki PAN (1953–1961) i Zakładu Ochrony Przyrody PAN (1953–1960). Redaktor 9 tomów *Flory Polskiej*, autor lub współautor około 700 publikacji z zakresu paleobotaniki, florystyki, geobotaniki, geografii roślin, historii botaniki, w tym szeroko znanych monografii, syntez i podręczników akademickich (m.in. *Rośliny polskie* I wyd. 1924; *Zarys ogólnej geografii roślin* I wyd. 1949; *Życie kwiatów* 1928; *Kwiaty i zwierzęta* 1969), współzałożyciel i przewodniczący (1920–1937 i 1945–1949) Państwowej Rady Ochrony Przyrody, współtwórca i członek Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i jej Zasobów oraz Międzynarodowej Komisji Parków Narodowych. Członek (od 1920) i wiceprezes PAU, doktor honoris causa trzech uniwersytetów. Członek honorowy PTB od 1949. [*Słownik biologów polskich*, str. 519–521].

Zygmunt SZPLIMAJER (1885–1948). Studiował na Politechnice Warszawskiej i Sorbonie w Paryżu, asystent prof. W. Szafera w UJ (1920–1924), kierownik Katedry Botaniki Ogólnej i Fizjologii Roślin Politechniki Lwowskiej (1924–1944); po II wojnie organizator Wydziału Leśnego Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz profesor ekologii i klimatologii; założyciel pierwszych w Polsce stacji ekologicznych w Dublanach (1927) i Czernem na Polesiu. Autor prac naukowych z zakresu ekologii (m.in. cennego podręcznika *Ekologia roślin* 1932) i geografii roślin, członek korespondent PAU, redaktor *Kosmosu*, *Wszczęświata* i *Acta Societatis Botanicorum Poloniae*. Członek honorowy PTB od 1947. [*Słownik biologów polskich*, str. 533–534].

Dezydery SZYMKIEWICZ (1885–1948). Studio-

wał na Politechnice Warszawskiej i Sorbonie w Paryżu, asystent prof. W. Szafera w UJ (1920–1924), kierownik Katedry Botaniki Ogólnej i Fizjologii Roślin Politechniki Lwowskiej (1924–1944); po II wojnie organizator Wydziału Leśnego Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz profesor ekologii i klimatologii; założyciel pierwszych w Polsce stacji ekologicznych w Dublanach (1927) i Czernem na Polesiu. Autor prac naukowych z zakresu ekologii (m.in. cennego podręcznika *Ekologia roślin* 1932) i geografii roślin, członek korespondent PAU, redaktor *Kosmosu*, *Wszczęświata* i *Acta Societatis Botanicorum Poloniae*. Członek honorowy PTB od 1947. [*Słownik biologów polskich*, str. 533–534].

Andrzej ŚRODOŃ (ur. 1908). Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego (1936); pracownik

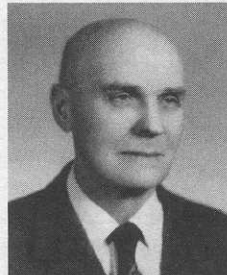

naukowy School of Botany w Cambridge (1943–1945); kierownik Zakładu Paleobotaniki Instytutu Botaniki PAN w Krakowie (1961–1978), uczestnik wyprawy na Spitsbergen. Autor ponad 120 prac naukowych poświęconych głównie historii roślinności czwartorzęd, redaktor *Acta Palaeobotanica* (1971–1985), przewodniczący krakowskiego oddziału PTB (1972–1978), członek rzeczywisty PAN. Członek honorowy PTB od 1980. [*Acta Palaeobotanica* 28(1/2): 5–14, 1988; *Kto jest kim w Polsce*, wyd. II, 1989, str. 1329].

Henryk TELEŻYŃSKI (1905–1989). Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego (1931); kierownik Katedr Anatomii i Cytologii Roślin w Uniwersytecie Wrocławskim (1947–1961) i Uniwersytecie Warszawskim (1954–1975), profesor od 1950, autor prac naukowych z zakresu cytologii roślin; prezes PTB (1955–1973). Członek honorowy PTB od 1975. [*Wiadomości Botaniczne* 36(3/4): 55–57, 1992].

Stanisław TOŁPA (ur. 1901). Absolwent Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, 1926–1932 asystent i adiunkt w Katedrze Systematyki i Morfologii Roślin, od 1932 nauczyciel w Kaliszu, 1946–1972 kierownik Katedry Botaniki w Uniwersytecie oraz w Wyższej Szkole Rolniczej we Wrocławiu, organizator i rektor tej uczelni. Autor prac naukowych na temat klasyfikacji i stratygrafii torfowisk oraz biologicznych właściwości torfu ze szczególnym uwzględnieniem jego zastosowania w medycynie (antybakteryjny

preparat Tolpy), a także podręczników dla szkół różnych stopni. Przewodniczący oddziału wrocławskiego PTB (1947–1952). Członek honorowy PTB od 1992. [*Kto jest kim w Polsce*, wyd. I, 1984; s. 999–1000; *Wiadomości Botaniczne* 37(1/2): 166, 1993].

Wanda TRUSZKOWSKA (ur. 1917). Absolwentka Uniwersytetu Poznańskiego (1946), pracowniczka naukowej Uniwersytetu i (od 1950) Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu, od 1963 profesor. Autorka prac naukowych z zakresu mykologii (taksonomia *Pyrenomyces*) i fitopatologii, przewodnicząca oddziału wrocławskiego PTB (1965–1971). Członek honorowy PTB od 1992. [*Kto jest kim w Polsce*, wyd. I, 1984; str. 1010; *Wiadomości Botaniczne* 37(1/2): 166, 1993].

Jan WALAS (1903–1991). Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego (1929), 1946–1971 profesor i kierownik Katedry Systematyki i Geografii Roślin Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu. 1970–1973 pracownik i dyrektor krakowskiego Ogrodu Botanicznego. Autor około 40 prac naukowych i popularnonaukowych, działał także w Lidze Ochrony Przyrody i PTTK. Członek honorowy PTB od 1989. [*Fragm. flor. geobot.* 36(2): 499–508, 1991].

Anna WAŁEK-CZERNECKA, z domu Altenberg, p.v. Luksemburgowa (1890–1978). Po studiach przyrodniczych w Bernie, Paryżu i Genewie (1909–1913) pracowniczka naukowa Zakładu Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Warszawskiego (1918–1928) i Za-

kładu Technologii Organicznej i Fermentacji Politechniki Warszawskiej (1928–1939), po wojnie pracowała w Zakładzie Anatomii i Cytologii Roślin Uniwersytetu Łódzkiego (1945–1960), od 1955 profesor, wykładała też w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi; autorka prac z zakresu anatomii i cytologii roślin drzewiastych oraz biologii grzybów niszczących drewno. Członek honorowy PTB od 1974. [*Sylvan* 122(9): 73–74, 1978; *Łódzkie Tow. Nauk., Spraw. z czyn. i pos.*, 1978–1981, 173–174].

Piotr WIŚNIEWSKI (1881–1971). Absolwent

Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego, studiował też w Niemczech i w Holandii; asystent prof. M. Raciborskiego w Akademii Rolniczej w Dublanach (1907–1910), 1913–1919 profesor botaniki na Kursach Przemysłowo-Rolniczych i powstałej z nich SGGW; 1919–1939 kierownik Katedry Botaniki Uniwersytetu Ste-

fana Batorego w Wilnie, 1944–1960 kierownik Zakładu Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Autor prac poświęconych rozmnażaniu się grzybów, okresom spoczynkowym u roślin oraz florze Wileńszczyzny. Członek honorowy PTB od 1961. [*Słownik biologów polskich*, str. 578].

Tomasz WODZICKI (ur. 1931). Absolwent

SGGW (1956), pracownik naukowy tej uczelni, od 1974 profesor, od 1982 kierownik Katedry Botaniki Leśnej; wykładowca uniwersytetów w USA i Australii. Autor ponad 60 prac z zakresu morfogenezy roślin drzewiastych; redaktor *Acta Agrobotanica*, przewodniczący oddzia-

łu warszawskiego PTB (1975–1977) i prezes Towarzystwa (1977–1983), przewodniczący

Komitetu Botaniki PAN. Członek honorowy PTB od 1992. [*Kto jest kim w Polsce*. wyd. I, 1984; str. 1081; *Wiadomości Botaniczne* 37(1/2): 166–167, 1993].

Zygmunt WÓYCICKI (1871–1941). Absolwent

Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego (1897), uczeń i asystent W. Bielajewa, od 1906 organizator i profesor Kursów Naukowych przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie, 1913–1914 profesor i dyrektor Instytutu Biologiczno-Botanicznego Uniwersytetu Lwowskiego, 1916–1919 dyrektor warszawskiego

Ogrodu Botanicznego, 1916–1939 kierownik Katedry Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Warszawskiego. Autor ponad 100 publikacji z zakresu cytologii, embriologii i anatomii roślin oraz florystyki i historii botaniki, wydawał m.in. *Obrazy roślinności Królestwa Polskiego (Krajobrazy roślinne Polski)* (1912–1939); współzałożyciel i prezes PTB (1926–1936). Członek honorowy PTB od 1936. [*Słownik biologów polskich*, str. 592].

Jan ZABŁOCKI (1894–1978). Absolwent Uni-

wersytetu Jagiellońskiego, asystent i adiunkt na Wydziale Rolniczym UJ, 1946–1965 profesor i kierownik katedry Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W jego dorobku są prace z zakresu systematyki roślin (m.in. monografia rodzaju *Viola* we *Florze polskiej*, 1947), paleobotaniki, my-

kologii, entomologii (był znawcą błonkówek) i historii botaniki; zgromadził zbiory (nie tylko przyrodnicze) o wartości muzealnej, przekazane częściowo Uniwersytetowi w Toruniu. Współtwórca i przewodniczący (1946–1974) toruńskiego oddziału PTB, współpracownik Komisji Fizjograficz-

nej PAU (1923–1945). Członek honorowy PTB od 1968. [*Słownik biologów polskich*, str. 597–598].

ZAGRANICZNI CZŁONKOWIE HONOROWI

Ivan Parfenevič BORODIN (1847–1930). Absolwent i pracownik naukowy uniwersytetu w

Petersburgu (Leningradzie), od 1880 profesor, w 1915 doprowadził do powstania Rosyjskiego Towarzystwa Botanicznego, którego przewodniczącym był do śmierci. Fizjolog i anatom roślin, badał szczególnie oddychanie i rozmieszczenie chlorofilu w roślinie; dr h.c. uniwersytetu w Odessie. Członek korespondent PTB od 1929. [*Bot. Žurnal* 50: 1751–1768, 1965].

Josias BRAUN-BLANQUET (1884–1980). Uczony szwajcarski; założyciel (1926) i dyrektor niezależnej Station Internationale de Géobotanique Méditerranéenne et Alpine (SIGMA) w Montpellier. Twórca nowoczesnej metody badań fitosocjologicznych oraz systematyki zbiorowisk roślinnych; autor prac naukowych z zakresu fitosocjologii, systematyki roślin, paleobotaniki, geografii roślin ze szczególnym uwzględnieniem historii roślinności oraz kartografii szaty roślinnej, w tym kilkunastu regionalnych monografii geobotanicznych oraz podręcznika *Pflanzensoziologie* (1928). Członek korespondent PTB od 1932. [*Botanica Helvetica* 91: 17–33, 1981; *Wiadomości Botaniczne* 25(2): 85–88, 1981].

Aimo Kaarlo CAJANDER (1879–1934). Profesor leśnictwa uniwersytetu w Helsinkach (1911–1934), generalny dyrektor administracji leśnej w Finlandii, polityk (poseł do parlamentu, minister rolnictwa, obrony i premier, prezydent

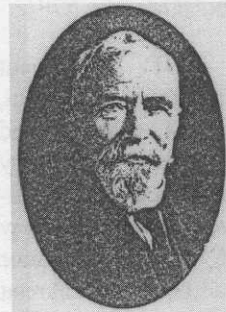

Republiki w 1938 r., przewodniczący Partii Liberalnej), założyciel oraz honorowy prezydent (1934) Towarzystwa Leśnego i organizator nowoczesnego leśnictwa w Finlandii, autor prac naukowych z tej dziedziny, dr h.c. czterech uniwersytetów. Członek korespondent PTB od 1927. [*Acta Forest. Fenn.* 56: 1–40, 1949].

Robert CHODAT (1865–1934). Studiował na uniwersytecie w Genewie, tam też został docentem (1888), profesorem botaniki lekarskiej i farmaceutycznej (1889) i dyrektorem Instytutu Botaniki (od 1900). Zajmował się florystyką (także Ameryki Południowej) i systematyką, ekologią, anatomią i cytologią roślin oraz algologią, autor m.in. *Mono-*

graphia Polygalacearum (1893). Członek korespondent PTB od 1924. [*Dictionary of Scientific Biography* 3: 259, 1971].

Pierre-Augustin DANGEARD (1862–1947). Absolwent i pracownik naukowy uniwersytetu w

Caen, następca G. Bonnier na katedrze botaniki ogólnej paryskiej Sorbony (1924–1934), prezes Academie des Sciences (1935), założyciel czasopisma *Le Botaniste* (1888). Zajmował się problemami ogólnobiologicznymi (różnice między roślinami i zwierzętami, problemy ewolucji) oraz anatomią mikroorganizmów roślinnych (jądro, plastydy); serię prac poświęcił rozmnażaniu się grzybów. Członek korespondent PTB od 1937. [*Diction. de Biogr. France* 10: 95–96, 1965].

Karel DOMIN (1881–1953). Od 1911 profesor botaniki farmaceutycznej uniwersytetu w Pradze, jeden z założycieli Czechosłowackiego Towarzystwa Botanicznego, założyciel (1919) i redaktor czasopisma *Věda přírodní*; autor wielu publikacji z zakresu florystyki, geobotaniki, geografii i taksonomii roślin, przyczynił się do utworzenia parków narodowych w Tatrach (TANAP) i w Pieninach. Członek korespondent PTB od 1924. [*Slovensky Biografický Slovník* 1: 491, 1986].

Karl ESSER (ur. 1924). Profesor botaniki ogólnej (od 1963) i dyrektor ogrodu botanicznego uniwersytetu w Bochum (Niemcy); autor wielu prac naukowych z zakresu biologii molekularnej, szczególnie genetyki, biochemii i biotechnologii grzybów, mających zastosowanie m.in. w produkcji antybiotyków i w gerontologii, dr h.c. uniwersytetu w Orleanie; był przewodniczącym komitetu organizacyjnego XIV Międzynarodowego Kongresu Botanicznego w Berlinie. Członek honorowy PTB od 1986. [*Wiadomości Botaniczne* 31(4): 200–201, 1986].

Charles FLAHAULT (1852–1935). Asystent G. Bonnier'a w Jardin des Plantes w Paryżu, 1883–

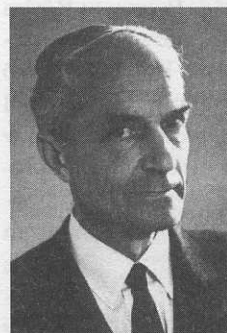

1927 profesor uniwersytetu w Montpellier, gdzie stworzył Instytut Botaniczny (1890) i ogród botaniczny (1903); doktor h.c. uniwersytetu w Uppsali. Autor prac naukowych z różnych dziedzin botaniki, głównie algologii, oraz geografii i kartografii roślin, ekologii, paleobotaniki. Członek korespondent PTB od 1924. [*Dict. de Biogr. France* 13: 1438, 1975].

Albert FREY-WYSSLING (1900–1988). Fizjolog roślin w stacji badawczej na Sumatrze (1928–1932), profesor botaniki ogólnej i fizjologii roślin w Związkuwskiej Wyższej Szkole Technicznej w Zurychu (1938–1970); autor dzieł z zakresu cytologii i fizjologii roślin, m.in. *Submikroskopische Morphologie des Protoplasmas* (1938) i *Die Pflanzliche Zellwand* (1959), w których opisał ważne odkrycia dotyczące ultrastruktury komórki roślinnej dokonane przed zastosowaniem do tych badań mikroskopu elektronowego. Członek korespondent PTB od 1947. [*Botanica Helvetica* 98: 147–148, 1988].

Nils Thorsten Elias FRIES (ur. 1912). Profesor fizjologii roślin uniwersytetu w Uppsali, kierownik Instytutu Botaniki Fizjologicznej (objął katedrę po J. Melinie); autor licznych prac naukowych z zakresu fizjologii roślin (metabolizm witaminowy i auksynowy, wpływ pochodnych purynowych na rośliny niższe i wyższe) oraz mykoryzy, a także hodowli zarodków i korzeni roślin *in vitro*.

Członek honorowy PTB od 1960.

Ernst Albert GÄUMANN (1893–1963). Fitopatolog w stacji naukowej w Buitenzorg na Jawie (1919–1922), profesor i dyrektor (1927–1963) Instytutu Botaniki Specjalnej w Związkuwskiej

Wyższej Szkole Technicznej w Zurychu; ogłosił m.in. podstawowe dzieła z zakresu mykologii i fitopatologii *Vergleichende Morphologie der Pilze* (1926), *Die Rostpilze Mitteleuropas* (1959), *Nauka o infekcyjnych chorobach roślin* (pol. wyd.

1959). Członek korespondent PTB od 1947. [*Wiadomości Botaniczne* 9(3): 199–206, 1965].

István GYÖRFFY (1880–1959). Od 1914 profesor botaniki Uniwersytetu Siedmiogrodzkiego (do 1914 w Kolozsvár, później w Budapeszcie, Szegedzie i ponownie w Kolozsvár do 1944), po wojnie (do 1950) profesor w Oddziale Botanicznym Węgierskiego Muzeum Narodowego; briolog i florysta, znawca roślinności Tatr, wydawca (od 1924) czasopisma *Folia Cryptogamica*. Członek korespondent PTB od 1924. [*Acta Soc. Bot. Pol.* 30: 191–194, 1961].

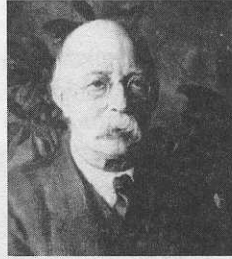

Roger Jean HEIM (1900–1979). Kurator Ogrodu Roślin Alpejskich w Grenoble (1923), kierownik Pracowni Roślin Zarodnikowych Muzeum Przyrodniczego (Muséum National d'Histoire Naturelle) w Paryżu (od 1945), profesor (1945–1973) i dyrektor tego Muzeum (1951–1965), jeden z założycieli i wicepreze-

sów (1948) Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN) i jej prezydent (1954–1956); autor wielu publikacji z zakresu mykologii (m.in. *Les Champignons d'Europe*, 1957), patologii roślin tropikalnych i ochrony przyrody. Członek korespondent PTB od 1947. [*Bull. trim. Soc. mycol. France* 96: 117–123, 1980].

Augustine HENRY (1857–1930). Z wykształcenia lekarz, służył w chińskiej morskiej służbie celnej (1880–1900), jednocześnie zbierał rośliny w środkowych i południowych Chinach, współpracując z ogr. bot. w Kew. Po powrocie do Europy i odbyciu studiów z leśnictwa był asystentem uniwersytetu

w Cambridge (1907–1913) i profesorem leśnictwa w University College w Dublinie (1913–1926); autor m.in. *Notes on the economic botany of China* (1893), *The trees of Great Britain and Ireland* (z H. J. Elwes, 1906–1913). Członek korespondent PTB od 1924. [S. Pim, *The Wood and the Trees. Augustine Henry: a biography*. Wyd. 2, Kilkenny, 1983].

Jens HOLMBOE (1880–1943). Konserwator w muzeach botanicznych w Oslo (1902) i w Bergen (1906), profesor uniwersytetów w Bergen (1914) i w Oslo (1925), kierownik Muzeum i Ogrodu Botanicznego w Oslo; florysta i geograf roślin, znawca flory skandynawskiej i jej historii, także roślinności Cypru (podjął tam podróż badawczą w

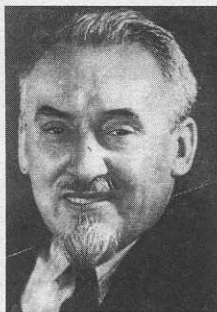
1905), autor prac algologicznych. Członek korespondent PTB od 1929. [*Nytt Magazin for Naturvidenskapene* (Oslo) 85: 1–19, 1946].

Stevan JAKOVLJEVIĆ (1890–1962). Od 1922 pracownik naukowy Instytutu Botaniki uniwersytetu w Belgradzie, od 1934 profesor botaniki, a w okresie powojennym rektor tej uczelni. Początkowo zajmował się morfologią eksperymentalną i fizjologią roślin, później poświęcił się limnologii; aktywny i w innych dziedzinach (poseł do parlamentu,

powieściopisarz). Członek korespondent PTB od 1947. [*Glasnik Bot. Zavoda i Bašte Univ. Beograd*, n. ser. 1(3): 259–261, 1964].

Karel KAVINA (1890–1948). Uczeń Velenovský'ego, profesor botaniki na wydziale rolniczym Politechniki w Pradze, systematyk, morfolog i anatom roślin, zajmował się także mszakami i grzybami; autor m.in. *Anatomie dřeva* (1932), *Atlas hub středoevropských* (od 1934, z A. Pilátem). Członek korespondent PTB od 1933.

Jaromir KLIKA (1888–1957). Docent (1922) i profesor (1932) Uniwersytetu Karola w Pradze; geobotanik, propagował metodę badań fitosocjologicznych Braun-Blanqueta, autor m.in. *Rostlinná sociologie* (1948) i *Nauka o rostlinných společenstvech* (1955), także prac z zakresu mykologii. Członek korespondent PTB od 1948. [*Preslia* 29: 399–411, 1957; 60: 371–376, 1988].

Nedeljko KOŠANIN (1874–1934). Studiował fizjologię roślin u W. Pfeffera w Lipsku, od 1906 pracownik naukowy Instytutu Botanicznego uniwersytetu w Belgradzie, profesor, dyrektor Instytutu i ogrodu botanicznego, założyciel czasopisma *Bulletin de l'Institute et du Jardin Botaniques de l'Université de Beograd* (1928); pionier badań botanicz-

nych w Jugosławii, fizjolog, ekolog i geograf roślin. Członek korespondent PTB od 1929. [*Glas-*

nik Bot. Zavoda i Bašte Univ. Beograd 3(1–2): I–X, 1934].

Theodore Thomas KOZŁOWSKI (ur. 1917). Pracownik naukowy uniwersytetu w Durham, USA (1947 doktorat pod kierunkiem P. J. Kramera) oraz profesor uniwersytetów stanu Massachusetts i stanu Wisconsin w Madison (od 1958), gdzie zorganizował wydział leśny i od 1977 jest dyrektorem Biotronu; autor wielu prac naukowych z zakresu fizjologii roślin drzewiastych, m.in. *Physiology of Trees* (1960, z P. J. Kramerem) i *Growth and Development of Trees* (1971), dr h.c. uniwersytetu w Louvain (Belgia). Rodzice urodzeni w Polsce. Członek honorowy PTB od 1980. [*Wiadomości Botaniczne* 27(4): 245–248, 1983].

Nikolaj Ivanovič KUZNECOV (1864–1932). Profesor uniwersytetów w Dorpacie (Tartu) (1895–1915) i w Leningradzie (od 1921), dyrektor Nikitskiego Ogrodu Botanicznego (1915–1918) i działu geobotaniki ogrodu botanicznego w Leningradzie (od 1922), założyciel i redaktor czasopism *Trudy Botaničeskogo Sada Jur'jewskogo Uniwersiteta* (1900–1914) i *Vestnik Russkoj Flory* (1915–1917); zajmował się florą Kaukazu (*Flora caucasica critica* 1901–1916), systematyką i filogenią roślin, autor polifiletycznego systemu roślin kwiatowych. Członek korespondent PTB od 1929. [S. Ju. Lipšic *Russkie botaniki*, 4: 564–580, 1952. *Bot. Žurnal* 50: 151–155, 1965].

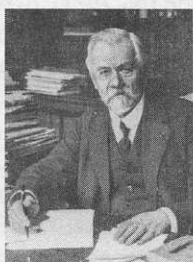
Henrik Gunnar LUNDEGÅRDH (1888–1969). Docent uniwersytetów w Sztokholmie i Lund, 1917 założył stację ekologiczną w Väderö (Hallands), 1923–1924 organizował stację biologiczną w Lednicach na Morawach, później profesor anatomii i fizjologii roślin (1935–1955) i dyrektor działu botanicznego i laboratorium zakładu rolniczo-badawczego w Experimentalfältet koło Sztokholmu. Autor prac naukowych z zakresu cytologii, fizjologii i ekologii roślin. Członek korespondent PTB od 1947.

Georges MANGENOT (1899–1985). Pracował jako asystent kolejno na uniwersytetach w Lyonie,

Nancy i na Sorbonie, profesor uniwersytetów w Rennes (1931–1937), w Paryżu (1937–1965) i w Instytucie Biologii Roślin w Orsay (od 1965), twórca i dyrektor (1946–1961) Instytutu Badań Tropikalnych w Abidżanie (Wybrzeże Kości Słoniowej); badał biologię roślin (struktura i podział komórki, pasożytnictwo) i lasy tropikalne, autor m.in. *Traité de cytologie végétale* (1935) i *Précis de biologie végétale* (wyd. 3, 1938). Członek korespondent PTB od 1947. [*Adansonia* 8(4): 351–355, 1986].

Louis Alexandre MANGIN (1852–1937). Profesor w nowo utworzonej katedrze roślin zarodnikowych Muséum National d'Histoire Naturelle w Paryżu (od 1904), dyrektor Muzeum (1920–1931), prezes towarzystw naukowych botanicznego i mykologicznego, założyciel Société de Pathologie

végétale et d'Entomologie agricole de France, także długoletni profesor Liceum Ludwika Wielkiego w Paryżu; fizjolog roślin, mykolog i fitopatolog. Członek korespondent PTB od 1924. [*Bull. trim. Soc. mycol. France* 54: 11–22, 1938].

Pierre MARTENS (1895–1981). Absolwent i pracownik naukowy uniwersytetu w Louvain (Belgia), 1925–1965 profesor botaniki; autor wielu publikacji dotyczących anatomii roślin kwiatowych, paprotników i *Gnetophyta*, ontogenezy i biologii kwiatów, problemów rozwoju *Ascomycetes*. Dr h.c. czterech uniwersytetów. Członek korespondent

PTB od 1947. [*Bull. Soc. Roy. Bot. Belgique* 115: 125–142, 1982].

Johannes Botvid Elias MELIN (1889–1979). Pracownik naukowy uniwersytetu w Uppsali

(docent 1918), a następnie Akademii Leśnej w Sztokholmie, od 1930 profesor botaniki i twórcą Instytutu Botaniki Fizjologicznej uniwersytetu w Uppsali; początkowo zajmował się briologią, następnie poświęcił się badaniu mikoryzy, gdzie zastosował meto-

dę czystych kultur, później także techniki izotopowe. Członek korespondent PTB od 1947. [*Wiadomości Botaniczne* 24(4): 233–235, 1980].

Fernand Eugène Julien MOREAU (1886–1980). Profesor botaniki czystej i stosowanej uniwersytetu w Clermond-Ferrand (1923–1936), profesor Szkoły Medycznej i Farmaceutycznej w Rouen (1942–1952), profesor honorowy botaniki uniwersytetu w Caen (1956); autor m.in. studiów nad płciowością *Mucorineae* (1913) oraz *Les Lichens* (1928), *Les Champignons* (1952–1954) i *La Vie des plantes* (1955–1961). Członek honorowy PTB przed 1967.

Johan Axel Frithiof NANNFELDT (1904–1985).

Absolwent i pracownik naukowy uniwersytetu w Uppsali, 1939–1970

profesor systematyki roślin; autor monografii systematycznych grzybów, m.in. *Discomyces* (1932) i *Exobasidium* (1981) oraz roślin naczyniowych, w tym opracowań krytycznych gatunków rodzaju *Poa* (1935, 1940) i *Ranunculus* (1966), autor wydawnictwa zielnikowego *Fungi Exsiccati Suecici*. Dr h.c. uniwersytetu w Caen. Członek korespondent PTB od 1947. [*Wiadomości Botaniczne* 31(2): 69–71, 1987].

Bohumil NĚMEC (1873–1966). Od 1895 pracownik naukowy uniwersytetu w Pradze, pierw-

wszy profesor nowo utworzonej katedry anatomii i fizjologii roślin (1903), po wojnie (1945) zorganizował katedrę fizjologii roślin uniwersytetu w Bratysławie, założyciel i redaktor czasopisma *Biologia plantarum* (1959);

autor wielu prac naukowych z zakresu botaniki eksperymentalnej, w tym fizjologii roślin, genetyki, anatomii fizjologicznej, morfologii eksperymentalnej, fitopatologii, wielokrotnie reprezentował czechosłowacką botanikę za granicą. Członek korespondent PTB od 1924. [*Biologia plantarum* (Praha) 8: 321–335, 1966].

Karl Hugo OSVALD (1892–1970). Docent biologii roślin uniwersytetu w Uppsali, od 1933

profesor botaniki zakładu rolniczo-badawczego w Experimentalfältet koło Sztokholmu; specjalizował się w geografii i ekologii roślin, znawca roślinności torfowiskowej (m.in. *Zur Vegetation der ozeanischen Hochmoore in Norwegen* 1925). Członek honorowy PTB przed 1967.

Alvar PALMGREN (1880–1960). Uczeń J. P. Norrlina, od 1928 profesor botaniki uniwersyte-

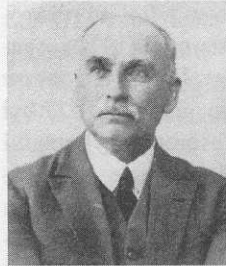

tu w Helsinkach, ekolog, geograf i systematyk roślin, m.in. znawca rodzaju *Taraxacum* – opisał około tuzina nowych gatunków. Znaczną część jego pracy badawczej obejmowały studia nad florą i roślinnością wyspy Åland. Wieloletni

prezydent Societas pro Fauna et Flora Fennica. Członek korespondent PTB od 1927. [R. Col-

lander & Y. Ilvessalo *The History of Botany in Finland 1828–1918*, Tilgman, Helsinki 1965].

Jules Pierre Frédéric PAVILLARD (1868–1961). Od 1895 pracownik naukowy uniwersy-

tetu w Montpellier, od 1924 profesor w nowo utworzonej katedrze cytologii i roślin zarodnikowych, po odejściu na emeryturę Ch. Flahaulta kierował tam katedrą botaniki (1927–1937). Zajmował się głównie morskim planktonem roś-

ślinnym, geografią roślin i fitosocjologią. w mniejszym stopniu morfologią roślin kwiatowych i mykologią. Członek korespondent PTB od 1924. [*Bull. Soc. Bot. France* 110: 53–58, 1963].

Franco PEDROTTI (ur. 1934). Absolwent Uniwersytetu w Padwie. Kierownik Instytutu Bota-

nik i Ekologii Uniwersytetu w Camerino (Włochy), przez 9 lat był prezesem Włoskiego Towarzystwa Botanicznego. Zajmuje się kartografią roślinności i inwentaryzacją szaty roślinnej Włoch dla celów związanych z ochroną

przyrody; współpracuje z uczonymi polskimi. Członek honorowy PTB od 1992. [*Wiadomości Botaniczne* 37(1/2): 165–166, 1993].

Stefan PETKOV (PETKOFF) (1866–1951). Studiował w Gandawie, profesor botaniki uniwersytetu w Sofii (1906–1936) i dyrektor ogrodu botanicznego tamże; twórca algologii w Bułgarii, autor prac z zakresu ekologii i taksonomii glonów, zajmował się także mchami i florystyką, działacz ochrony przyrody. Członek korespondent PTB od 1924.

Josef PODPĚRA (1878–1954). Jako nauczyciel gimnazjum w Ołomuńcu rozpoczął badanie sza-

ty roślinnej Moraw. Pierwszą wojnę światową spędził w Rosji opracowując zbiory botaniczne muzeum gubernialnego w Ufie, po powrocie stamtąd (1920) organizował uniwersytet w Brnie, gdzie od 1927 był profesorem botaniki

ogólnej i systematycznej. Jego prace naukowe dotyczyły głównie systematyki i geografii roślin naczyniowych oraz briologii. Członek korespondent honorowy PTB od 1924. [*Preslia* 26: 315–328, 1954].

Silvestr PRÁT (1895–1990). Fizjolog roślin, uczeń i asystent B. Němeca, w 1938 objął po

nim katedrę fizjologii anatomii roślin Uniwersytetu Karola w Pradze; od 1929 profesor nadzwyczajny. Wprowadził nowe fizykochemiczne metody do rozwijającej się w Czechosłowacji fizjologii roślin, zajmował się mi-

neralnym odżywianiem roślin i znaczeniem dla nich związków próchnicznych, wszechstronnie badał glony. Członek honorowy PTB od 1960. [*Preslia* 63: 341–344, 1991].

Dmitrij Nikolaewič PRJANIŠNIKOV (1865–1948). Od 1895 kierował katedrą agrochemii Moskiewskiej Akademii Rolniczej, wykładał też na Uniwersytecie Moskiewskim i innych uczelniach; agrochemik, biochemik i fizjolog roślin, organizator nauki. Zajmował się głównie odżywianiem roślin i nawożeniem, w 1916 sformułował klasyczną teorię azotowego odżywiania się roślin i dał schemat przemian związków azotowych w roślinie. Członek korespondent PTB od 1947. [A. V. Peterburgskij. *Dmitrij Nikolaewič Prjanišnikov*, Moskwa 1972].

Vladimir RYPÁČEK (ur. 1910). Od 1935 związany z uniwersytetem w Brnie gdzie habilitował

się i jako profesor (od 1952) kierował Zakładem Fizjologii i Anatomii Roślin. Jego zainteresowania naukowe dotyczyły najpierw fizjologii porostów, później fizycznych, chemicznych i biologicznych aspektów rozkładu

drewna przez grzyby, autor m.in. *Biologie dřevokazných hub* (1957). Członek honorowy PTB od 1966. [*Česka Mykol.* 44: 179–182, 1990].

Carl Josef SCHRÖTER (1855–1939). Profesor botaniki w Związkowej Wyższej Szkole Technicznej w Zurychu (od

1884), dr h.c. siedmiu uniwersytetów; autor licznych publikacji z zakresu geografii roślin, fitosocjologii, hydrobiologii, szczególnie dotyczących flory alpejskiej (*Das Pflanzenleben der Alpen* 1904–1908), twórca tzw. zurychskiej

szkoły fitogeograficznej. Członek korespondent PTB od 1924. [E. Rübel, 1940. *Carl Schröter 1855–1939*. 103 Neujahrsblatt zum Besten des Waisenhauses in Zürich für 1940, 74 ss.].

Hans Joachim SCHWEITZER (ur. 1928). Profesor paleobotaniki i kierownik działu paleobotanicznego w Instytucie Geologiczno – Paleontologicznym uniwersytetu w Bonn, badacz flor

dewońskich w Nadrenii i mezozoicznych flor Bliskiego Wschodu, ostatnio także roślinności kopalnej Chin, kierownik ekspedycji

paleobotanicznych na Spitsbergen. Członek honorowy PTB od 1989. [*Wiadomości Botaniczne* 34(2): 34–36, 1990].

Johan Rutger SERNANDER (1866–1944). Docent (1895) i profesor biologii roślin (1909–

1931) uniwersytetu w Uppsali, autor prac z zakresu geografii, systematyki i biologii roślin (m.in. *Entwurf einer Monographie der europäischen Myrmekochoren* 1906), oraz dotyczących historii roślinności skandynawskiej. Członek korespondent PTB od 1933.

Carl Johan Frederik SKOTTSBERG (1880–

1963). Kierownik muzeum botanicznego i profesor (1909) oraz twórca i dyrektor (1919–1948) ogrodu botanicznego uniwersytetu w Uppsali, profesor uniwersytetu w Göteborgu (1931–1947); podejmował liczne podróże badawcze (m.in. wyspy Huan Fernandez), autor prac naukowych z

zakresu taksonomii, morfologii i geografii roślin, działacz międzynarodowych organizacji naukowych. Członek korespondent PTB od 1947. [*Wiadomości Botaniczne* 9(4): 273–274, 1965].

Rezső SOÓ (1903–1980). Profesor uniwersytetów w Debreczynie (od 1929), w Królewcu (1939) i w Kolozsvár (1940), gdzie był też kierownikiem zielnika Muzeum Siedmiogrodzkiego, ponownie profesor w Debreczynie (1945), od 1952 wykładał także w Budapeszcie, 1955–1969 kierownik Zakładu Systematyki i Geogra-

fii Roślin oraz ogrodu botanicznego uniwersytetu Eötvösa Loránda; geobotanik i florysta badający szczególnie roślinność Siedmiogrodu; systematyk, autor m.in. *Monographie und Iconographie der Orchideen Europas und des Mittelmeergebietes* (1925–

1944). Członek honorowy PTB przed 1967. [*Bot. Köz.* 67: 161–165, 1981].

Cornelis Gijsbert Jan van STEENIS (1901–1986). Po studiach w Utrechcie przebywał w

ówczesnych Indiach Holenderskich pracując w zielniku ogrodu botanicznego w Buitenzorg (1927–1948), po powrocie do Holandii pracował na uniwersytecie w Lejdzie; był tam profesorem (1953) i dyrektorem zielnika Rijksherbarium (1962–1972), w

1948 rozpoczął publikowanie *Flora Malesiana*, której był głównym wydawcą i autorem. Dr h.c. uniwersytetu w Montrealu. Członek honorowy PTB od 1973. [*Blumea* 20: 1–24, 1972; 32: 1–37, 1987].

Vladimir Nikolaewiĉ SUKAČEV (1880–1967).

Ukończył Instytut Leśny w Petersburgu gdzie był asystentem i profesorem (1919–1941) dendrometrii i systematyki roślin, profesor Instytutu Leśno-Technicznego w Swierdłowsku (1941–1943), twórca i dyrektor (1944–1959) Instytutu Leśnego Akademii Nauk ZSRR, profesor geografii roślin Uniwersytetu

Moskiewskiego (1946–1953), jeden z twórców i prezes (od 1946) Wszeczwiązkowego Towarzystwa Botanicznego; twórca biocenologii, jeden z pionierów nauki o fitocenozie. Członek korespondent PTB od 1929. [*Wiadomości Botaniczne* 11(4): 249–251, 1967].

Boris Konstantinovič ŠIŠKIN (1886–1963). Absolwent medycyny i asystent uniwersytetu w

Tomsku, lekarz wojskowy w czasie I wojny, kierownik działu botanicznego Muzeum Kaukaskiego (1918–1925), profesor uniwersytetu w Tomsku (1925–1930), od 1930 pracownik naukowy Instytutu Botanicznego Akademii Nauk ZSRR (1938–1949 dyrektor) i profesor uniwersytetu w Leningradzie (1945–1958), wiceprezes Wszeczwiązkowego Towarzystwa Botanicznego (1946–1963); zajmował się systematyką roślin kwiatowych i geografią roślin, założyciel i redaktor wielu flor, w tym *Flory ZSRR*. Członek korespondent PTB od 1947. [*Wiadomości Botaniczne* 9(4): 274–275, 1963].

Tomsku, lekarz wojskowy w czasie I wojny, kierownik działu botanicznego Muzeum Kaukaskiego (1918–1925), profesor uniwersytetu w Tomsku (1925–1930), od 1930 pracownik naukowy Instytutu Botanicznego Akademii Nauk ZSRR (1938–1949 dyrektor) i profesor uniwersytetu w Leningradzie (1945–1958), wiceprezes Wszeczwiązkowego Towarzystwa Botanicznego (1946–1963); zajmował się systematyką roślin kwiatowych i geografią roślin, założyciel i redaktor wielu flor, w tym *Flory ZSRR*. Członek korespondent PTB od 1947. [*Wiadomości Botaniczne* 9(4): 274–275, 1963].

Armen Leonovič TACHTADŽJAN (ur. 1910). Absolwent Wszeczwiązkowego Instytutu Kultur Tropikalnych w Tbilisi, profesor uniwersyte-

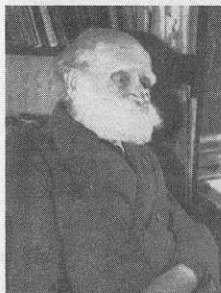

tu w Erewaniu (1938–1948), dyrektor Instytutu Botaniki Akademii Nauk Armeńskiej SRR, profesor uniwersytetu leningradzkiego (1949–1961), od 1954 kierownik działu w Instytucie Botanicznym Akademii Nauk ZSRR, od 1973 prezes Wszeczwiązkowego Towarzystwa

Botanicznego; liczne publikacje poświęcone morfologii ewolucyjnej i filogenetyce roślin wyższych, głównie kwiatowych, oraz geografii roślin i paleobotanice, m.in. *Die Evolution der An-*

giospermen (1959), *Sistema i filogenija cvetkowych rastenij* (1966). Członek honorowy PTB od 1960. [*Bot. Žurnal* 55: 1848–1855, 1970].

Josef VELENOVSKÝ (1858–1949). Profesor uniwersytetu w Pradze (1892), od 1903 kierownik

katedry botaniki i ogrodu botanicznego, autor prac z zakresu systematyki i geografii roślin, paleobotaniki, briologii, pod koniec życia także mykologii, m.in. *Flora Bulgarica* (1891), *Mechy české* (1897), *České houby* (1920–1922), *Monographia Discomyce-*

tum Bohemiae (1934), założyciel i redaktor czasopisma *Mykologia* (1924–1932). Członek korespondent PTB od 1924. [*Preslia* 30: 285–289, 327–336, 1958].

Vale VOUK (1886–1962). Studiował w Zagrzebiu i w Wiedniu, asystent uniwersytetu wiedeńskiego (1908–1912), docent (1912) i profesor botaniki uniwersytetu w Zagrzebiu (1918–1956); przyczynił się do powstania Instytutu Biologicznego w Dubrowniku wraz z arboretum w Trsteno. Członek korespondent PTB od 1924.

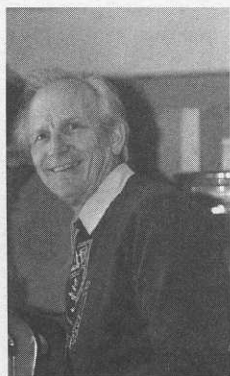
John WALTON (1895–1971). Studia w Cambridge pod kierunkiem A. C. Sewarda, demon-

strator uniwersytetu w Cambridge (1920–1923), wykładowca uniwersytetu w Manchesterze (1923–1930), profesor botaniki uniwersytetu w Glasgow (1930–1962); paleobotanik, twórca nowych technik paleobotanicznych, autor licznych

prac z tej dziedziny, m.in. *Introduction to the study of fossil plants* (wyd. 3, 1958), zasłużony w dziedzinie ochrony przyrody w Szkocji. Członek honorowy PTB od 1960.

Martin Huldrych ZIMMERMANN (1926–

1984). Szwajcar z pochodzenia, absolwent i asystent (1951–1954) Związkowej Wyższej Szkoły Technicznej w Zurychu, w USA wykładowca (1954–1970) i profesor (od 1970) Instytutu Leśnego Uniwersytetu Harvarda; badał fizjologię drzew i drzewiastych jednoliściennych oraz przeno-

szenie składników pokarmowych w roślinach, redaktor *Encyclopaedia of Plant Physiology, new series* (1975–1986). Członek honorowy PTB od 1983.